Téma 2: Kde žijeme a čo robíme?

Slovná zásoba

mesto	panelák	cesta	hodiny
dedina	park	stôl	stolička
dom	záhrada	izba	kniha
škola	les	posteľ	lepiaca páska
polícia	rieka	záchod/wc	trieda
železničná stanica	úrad	detská izba	tabuľa
autobusová zastávka	múzeum	kuchyňa	pero
peračník	školská taška	zošit	učebnica
pravítko	pastelky	farby	náradie
nemocnica	kostol	obchod	potok
ambulancia	škola	uniforma	injekcia
mydlo	šatník	hrebeň	umývadlo
šampón	posteľ	vankúš	tanier
hrnček	vidlička	pes	búda
skriňa	koberec	okno	strúhadlo
lampa	obraz	kúpeľňa	ceruzka
dvere	zošit	nožnice	lepidlo
spálňa	obývačka	guma	fixka
chodba	garáž	deň	noc
hračky	polica	radiátor	lavica
strop	stena	žalúzie	svietidlá
polica	rok	týždeň	víkend
lekár/ka	učiteľ/ka	pekár/ka	cukrár/ka
hasič	policajt/ka	murár	predavač/ka
kuriér	veterinár/ka	modelka	moderátor/ka
zverolekár/ka	záchranár	kozmonaut	
pondelok	utorok	streda	štvrtok
piatok	sobota	nedeľa	

maľovať	chcieť	prechádzať sa	hasiť
obedovať	večerať	spať	variť
jesť	hrať	opravovať	hrať sa
stavať	čítať	počítať	pracovať
učiť (sa)	variť	písať	umývať
vysávať	pomáhať	piecť	obliekať sa
rozdeliť	byť	bývať	

tu	tam	pekný	
veselý	smutný	nahnevaný	
krátky	dlhý	vysoký	nízky

môj/moja	tvoj/tvoja	náš	váš
dozadu	dopredu	vľavo	vpravo

Vetné väzby

mať rád/rada	na/v/pri dome, vedľa/medzi/ oproti/nad/pod (predložkové väzby)	(1. a 3.os. j. č.) píšem/píše čítam/číta
môj/tvoj dom (privlastňovacie zámená)	Čo máš rád?/Čo má rád?	mám rada/má rád
Čo rád robíš?/Čo rád robí?	rád spievam/spieva	mužský a ženský rod: pekár/pekárka, učiteľ/učiteľka...
Nie sú... Chcem sa stať učiteľom.	Ja som lekár...	Chcem byť učiteľkou...

Funkčné frázy/konvenčné frázy

Vítam ťa/vás.	Odkiaľ si?	Kde bývaš?
Čí/čia/čie je to?	Kde pracuje?	Ako sa cítiš?
Som unavený/á.	Už si dokončil?	

Inštrukčný vyučovací jazyk

Pracuj sám.	Nájdi.	Pomenuj.
Pracuj(te) vo dvojici.	Doplň.	Spoj.
Opakuj po mne.	Zisti.	Pracujme spolu.
Priraď.	Vyfarbi.	Polož.
Vystrihni.	Nalep.	Pomáhaj.
Znázorni.	Postav sa.	Zavri.
Otvor.	Zopakuj.	Utekaj.
Vyber.	Podaj.	Skladaj.
Strihaj.	Predveď.	Obráť lícom nadol.
Rozdeľ.		

Lekcia 1 Moja dedina, moje mesto

Slovná zásoba:	mesto, dedina, dom, panelák, železničná stanica, autobusová stanica, škola, nemocnica, úrad, múzeum, hrad, kostol, obchod, rieka, potok, les, park, cesta, záhrada, môj, tvoj, bývať, vľavo, vpravo, dozadu, dopredu
Vetné väzby:	v dome, v záhrade, na dvore, mať rád/rada, Kde bývaš?
Funkčné frázy:	Vítam ťa. Vítame vás.
Inštrukčný jazyk:	zopakujte po mne, nájdi, zisti, pomenuj, zober, polož, pomáhaj, ukáž, utekaj, doplň
Pomôcky:	TÉMA 2 Karty Budovy a miesta, TÉMA 2 Foto Kde žijeme, papierová lepiaca páska

Privítanie

Deti v skupine privítame dialógom osvojovaných konvenčných fráz. Podľa situácie vyberieme vhodný variant textu.

Vítam ťa, vítam vás,
vidíme sa spolu zas.

Naladenie na tému

Po privítaní učiteľ položí otázku *Kde sme teraz? Ako chodíš do školy? Kde bývaš, v meste alebo na dedine? Ako sa volá mesto/dedina?* Pre porozumenie neznámych slov použije fotografický materiál (TÉMA 2 Foto Kde žijeme). Vhodné je zvoliť deklamačný nácvik (opakovaním vybraných veršov) s použitím gestikulácie.

Domy, autá, veľký hluk,
mesto je môj verný druh.
Kde bývam ja?
No tak hádaj!
*Povedz rýchlo, neodkladaj!.**

Pohybová aktivita bez slovnej odpovede

Učiteľ pracuje s fotografickým materiálom (TÉMA 2 Foto Kde žijeme). Postupne jednotlivé fotografie ukladá pred deti a jednoslovne pomenúva ich obsah. Využíva širší priestor triedy pre neskorší pohyb deti. Napr. *škola, nemocnica, železničná stanica, autobusová zastávka, obchod, dom, panelák, cesta, les, potok.* Učiteľ najskôr pracuje s fotografiami dvoch až troch objektov, postupne navyšuje počet v pomalom tempe po uistení sa, že deti pomenovaniam objektov rozumejú a rozlišujú ich. Následne zadá pokyny najprv všetkým deťom, pričom pomenúva objekty v základnom tvare, napríklad:

- ***Ukáž:*** *dom/panelák/les/fontána/hrad/obchod/nemocnica/železničná stanica/autobusová zastávka/potok/rieka/park/škola.*
- ***Choď/bež/skáč:*** *k/ku: les/panelák – ku paneláku/obchod – k obchodu/nemocnica – ku nemocnici, atď..*

Po osvojení slovnej zásoby môže učiteľ zadávať aj pokyny jednotlivým deťom, napríklad:

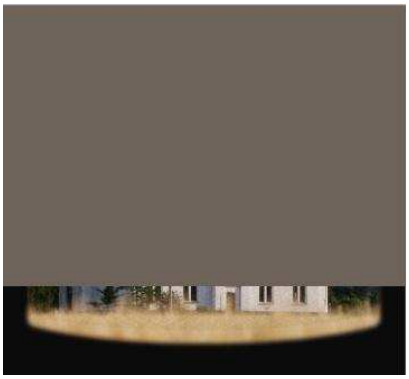
- ***Anička, zober:*** *dom/obchod/cesta/potok*.
- ***Miško, polož na zem/na stôl:*** *škola, nemocnica, železničná stanica.*
- ***Sandra, podaj učiteľovi*****:** cesta/nemocnica/stanica/škola.

Posledným pokynom v tejto aktivite je pokyn ***Podaj učiteľovi.*** Takto dôjde k postupnému podávaniu fotografií učiteľovi, pričom deti majú možnosť utvrdiť si slovnú zásobu.

Hádanie s kartami (fotografickým materiálom)

Aktivita nadväzuje na predchádzajúcu aktivitu. Učiteľ má všetky fotografie. Postupne vyberá po jednej fotografii, avšak s postupným odhaľovaním ich obsahu alebo ukázaním obrázku na krátky čas, prípadne odhalením len malého detailu. Učiteľ dá inštrukciu: *Zisti/Pomenuj, čo je na obrázku. Pomáhajte si.* Deti hádajú, o čo ide.

Odhaľovanie obsahu fotografií, prekrytím alebo zobrazením detailu

Po uhádnutí všetkých objektov učiteľ vyzve deti *Doplň slová*. Deti k jednotlivým objektom dopĺňajú slová, ktoré sa im v mysli s týmto objektom spájajú. Napríklad, pre objekt *nemocnica* deti môžu uviesť slová ako *lekár, pacient, injekcia, tabletky* a pod.

Tvorivá dramatika

Učiteľ zadá deťom pokyn, aby hlasom imitovali zvuky reálneho prostredia. *Aké zvuky počuješ v lese/ v škole /v nemocnici/na železničnej stanici/ pri rybníku?* Učiteľ následne vysvetlí významy slov *hluk, mesto, dedina* (ak je to potrebné). Učiteľ sa pýta detí*. Je Telgárt mesto? Je Pohorelá dedina?* (príklady vyberá podľa aktuálneho bydliska a poznania detí v triede).

Pesnička

Deti si vypočujú pesničku, už ju čiastočne spoznali ako básničku v úvode. Učiteľ objasní, či deti význam slov: druh, bývať. V druhom vypočutí učiteľ vyzve deti: *Zopakujte po mne.* Deti sa pridajú spevom vo verši *Kde bývaš ty?*, prípadne ďalších veršoch.

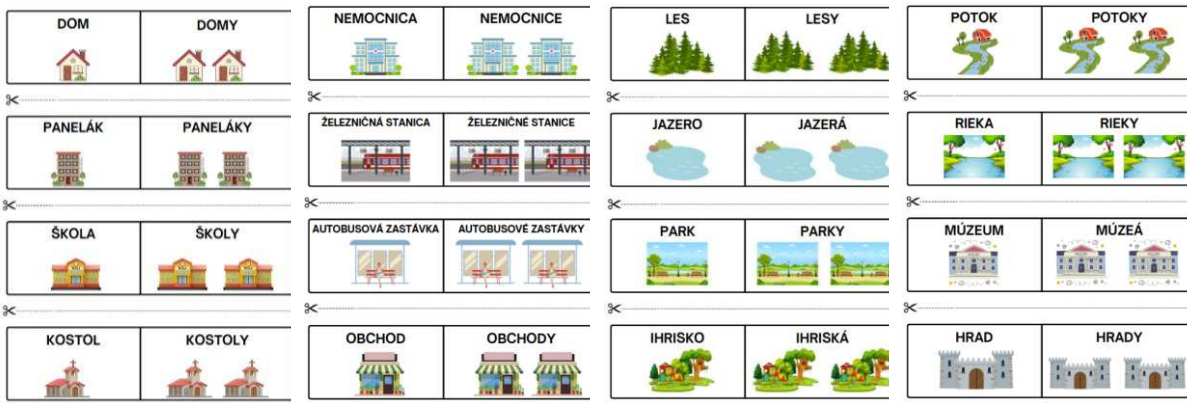
Domy, autá, veľký hluk,
mesto je môj verný druh.
Kde bývaš ty?
No tak hádaj!
Povedz rýchlo, neodkladaj!

Na základe pesničky si deti precvičujú dialóg opakovaním vetných štruktúr, názov dediny a mesta dopĺňajú podľa pravdivosti. *Kde bývaš? Bývam na dedine.../v meste...*

Pohybová aktivita v štvorcovej sieti

Učiteľ pripraví lepiacou páskou štvorcovú sieť na podlahe. Do políčok umiestni výber z fotografií objektov, TÉMA 2 Foto Kde žijeme (nie všetky, ale len 5 – 6, napr. *les, škola, kostol, nemocnica, park, železničná stanica, jazero*). V hre sa využívajú kartičky s názvami jednotlivých objektov (TÉMA 2 Karty Budovy a miesta), ktoré si deti postupne po jednej náhodne vyberajú.

Pozn. pre učiteľa: Objekty umiestené v štvorcovej sieti a v kôpke sa musia zhodovať. Karty Budovy a miesta zobrazujú text objektov v jednotnom aj v množnom čísle. V tejto aktivite ***nevyžadujeme****, aby deti pomenovali objekty v oboch tvaroch. Stačí, ak objekt vedia pomenovať v základnom tvare.*

Pravidlá hry:

Učiteľ pred každou hrou určí bod štartu (môže ostať opakovane aj ten istý). Dieťa vyberie jednu kartu s názvom objektu z pripravenej kôpky. Učiteľ slovo prečíta v prípade, ak dieťa ešte nevie čítať. Dieťa sa postaví na štart, premyslí si svoju cestu k objektu, môže sa pohybovať len po políčkach, postupne pomalým krokovaním. Cestu dieťaťa k objektu učiteľ komentuje slovami: *dopredu, dozadu, stop, vľavo, vpravo, 1 krok, 2 kroky.* Dieťa k cieľovému objektu príde a kartu položí vedľa fotografie a ešte raz objekt pomenuje (prečíta kartu).

Aktivita s gramatikou

Učiteľ s oporou obrazového materiálu (TÉMA 2 Karty Budovy a miesta) nacvičuje a upevňuje množné číslo opakovaním slov vo všetkých rodoch. K dispozícii má fotografie, na ktorých je aj slovné označenie v jednotnom aj množnom čísle. Napríklad, *dom – domy, kostol – kostoly, les – lesy, park – parky* atď.

Záver

Učiteľ sa na záver lúči s deťmi podaním rúk a básničkou.

Dovidenia, kamaráti,
dnešný deň sa už nevráti.

Zajtra príde opäť nový,
pondelkový, utorkový.

Deti sa lúčia pozdravmi *čau, ahoj, dovidenia* a spoločensky konvenčnou frázou *tešíme sa na budúce stretnutie, prajem pekný víkend, pekný zvyšok dňa, dovidenia pozajtra, pozdravujem vás, pozdravte súrodencov a pod.*